

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
КРЕМЕНЧУЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА

на тему: «Канада»

з навчальної дисципліни «Географія»

Підготувала
викладач вищої категорії
Юлія БУНЧУК

Кременчук 2024

ТЕМА: Канада

Очікувані результати: здобувачі освіти виявляють та характеризують основні чинники, що визначають місце країни в міжнародному поділі праці, називають домінуючі складники третинного, вторинного та первинного секторів економіки Канади, складають комплексну економіко-географічну характеристику.

Розвивальна та виховна мета: вдосконалювати вміння використовувати інформаційні ресурси, розвивати комунікативні здібності; розвивати вміння працювати групі, досягати компромісів; виховувати толерантність, повагу до іншої думки.

Тип заняття: засвоєння нових знань.

Обладнання: підручник Бойко В.М., Брайчевський Ю.С., Яценко Б.П. Географія (рівень стандарту) підручник для 10 класу закладів згальної середньої освіти/Бойко В. М., Брайчевський Ю. С., ЯценкоБ.П. — К.;Ірпінь: ТОВ «Видавництво «Перун», 2018 — 256 с.: іл; атласи, політична карта Північної Америки, фізична карта Північної Америки, ресурси Інтернету.

Опорні та базові поняття: ЕГП, природні ресурси, природний приріст, густота населення, діаспора, Співдружність націй, урбанізація, постіндустріальна країна, ВВП, промисловість, сфера послуг, сільське господарство, транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки.

Епіграф заняття

У нашій країні надто мало історії
та занадто багато географії

М. Кінг

ХІД ЗАНЯТТЯ

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

II. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ, УМІНЬ І НАВИЧОК ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Приєм «Впізнай країну».

1) Батьківщина всесвітньо відомих композиторів класичної музики. Найбільш відомими авторами були Бах, Гендель, Бетховен, Шуман, Мендельсон, Брамс, Вагнер і Р. Штраус (Німеччина).

2) В цій країні розташовано понад 200 вулканів, а найвищим діючим вулканом є гора Фудзі (Японія).

3) Широка посмішка – правило хорошого тону на всій території цієї країни. Посміхатися потрібно кожній людині, яка до вас звертається – в іншому випадку вас можуть запідозрити в асоціальній поведінці (США).

4) Ейфелева вежа є однією з найбільш відомих і відвідуваних визначних пам'яток Європи. Також вона є найвищою будівлею цієї країни (Франція).

5) Цю країну називають «Туманним Альбіоном» (Велика Британія).

6) Ця країна має більше відомих модельєрів, ніж будь-яка інша країна, включаючи Gucci, Prada, Versace, Dolce&Gabbana, Giorgio Armani (Італія).

7) Саме в цій країні виник хокей із шайбою (Канада).

Приєм «Творчий аналіз».

– З характеристикою яких країн ми вже ознайомились на минулих уроках?

– Більшість з держав, про які ми вже говорили, є високорозвиненими. Які з них входять до Великої сімки?

– Чому вони входять до Великої сімки? Які загальні ознаки їх об'єднують?

III. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Найтіснішими інтеграційними зв'язками зі США пов'язана Канада — друга високорозвинена країна у складі субрегіону Північна Америка.

Саме сусідство зі США багато в чому визначає економічний розвиток Канади.

Уздовж канадсько-американського кордону мешкає основна частина населення Канади, так само зосереджений основний промисловий потенціал країни.

Сьогодні ви досліджуватиме основні чинники, що визначають місце цієї країни в міжнародному поділі праці, дізнаєтеся про особливості сучасного розвитку та домінуючі складники економіки Канади.

Повідомлення теми, мети та завдань заняття

План

- 1.«Візитна картка», ЕГП країни.
2. Природні умови та природні ресурси.
3. Населення. Система розселення.
4. Господарство.

IV. ВИВЧЕННЯ НОВОГО МАТЕРІАЛУ

Робота в групах з підручником, картами атласу, ресурсами Інтернету.

Завдання 1. Складіть візитну картку країни.

1.«Візитна картка», ЕГП країни.

Офіційна назва – Канада.

Площа — 10, 0 млн. км².

Населення - 41 млн осіб (на 2024 р.).

Столиця — Оттава.

Тип країни - економічно високорозвинена держава, країна «Великої сімки».

Форма державного правління - держава у складі Співдружності. Прем'єр міністр Джастін Трюдо.

Форма державного устрою - федеративна держава.

Адміністративний поділ - 10 провінцій і 3 федеральні території.

Офіційна мова - англійська та французька.

Релігія – християнство (протестантизм, католицизм).

Валюта – канадський долар.

ЕГП країни

Робота з підручником та картами атласу.

Особливості ЕГП:

1. Займає північну частину материка Північна Америка й прилеглі до нього острови.

2. Омивається водами Північного Льодовитого, Тихого й Атлантичного океанів, найдовша берегова лінія (202 тис. км), 2/3 території розташовано в холодних поясах (стримувальний чинник).

3. Сухопутний кордон із США протяжністю майже 6 тис. км (стимулюючий чинник).

Отже, ЕГП Канади не є досить вигідним для розселення населення і заняття господарством.

1. Природні умови та природні ресурси.

Розповідь вчителя.

Різноманітні природні умови. Кордильєри, Скелясті гори, відроги Аппалачей, горбисті рівнини та плато.

Клімат від арктичного до помірнього, на півночі багаторічна мерзлота. Густа річкова мережа, великий гідропотенціал; багато прісноводних озер.

Лісистість 38 %. Родючі чорноземні та каштанові ґрунти на півдні (провінції Альберта, Саскачеван, Манітоба).

Мінеральні: залізні руди, руди кольорових металів (цинку, нікелю, свинцю, міді, кобальту, молібдену, золота, платини, срібла та ін.), вугілля, нафта та природний газ, алмази, калійні солі, азбест тощо. 17 об'єктів Спадщини ЮНЕСКО.

3. Населення. Система розселення.

Розповідь вчителя. Основні характеристики населення Канади мають наступні особливості:

I тип відтворення населення.

Середня тривалість життя 82 роки (один з найвищих у світі).

Середня густина населення – 3,6 осіб/км² (дуже низький показник).

75% населення країни зосереджено на півдня.

Рівень урбанізації – 81,6%.

Поширені внутрішні міграції.

З двонаціональної стала багатонаціональною.

Міста-мільйонери – Торонто, Монреаль, Ванкувер.

Пригадайте: - Як ви розумієте словосполучення «рівень урбанізації»?

4. Господарство.

Канаду, як і Австралію, відносять до країн переселенського капіталізму.

Основні чинники, що забезпечили економічне зростання:

- 1) багаті природні ресурси;
- 2) заохочення імміграції;
- 3) широке залучення іноземного (у першу чергу США) капіталу.

Приєм «Дослідження».

Учитель. Ця робота дає можливість кожному з вас виступити в ролі дослідника, передаючи свої знання одногрупникам. Кожен здобувач освіти отримує індивідуальне завдання. Для його вирішення ви повинні прочитати, усвідомити і передати інформацію іншим.

Завдання 2. Дослідити особливості розвитку господарства Канади:

- 1) Загальна характеристика господарства.
- 2) Особливості структури експорту та імпорту країни.
- 3) Гірничодобувна промисловість та енергетика.
- 4) Металургія та деревообробна промисловість, машинобудування.
- 5) Сільське господарство країни, його особливості, транспорт.

Третинний сектор.

Найбільше значення сфера фінансів, страхування, управління нерухомістю й компаніями, оптова та роздрібна торгівля, туризм (20 млн туристів щорічно). Найбільші центри — Торонто, Монреаль.

Вторинний сектор.

Промисловість. Високий технічний рівень. Порівняно висока частка добувної, паливної та лісової промисловості, значна складова експорту.

Переробна промисловість:

1) електроенергетика ГЕС — 54 %, ТЕС — 26 %, АЕС — 9 %, від альтернативних джерел — 11 %;

2) машинобудування: автомобілебудування (американські та японські автомобільні компанії), верстатобудування, залізничне, суднобудування, сільськогосподарське, електроніка, виробництво обладнання для гірничодобувної та лісової промисловості;

3) чорна та кольорова металургія;

4) хімічна промисловість (мінеральні добрива, синтетичні смоли, пластмаси);

5) целюлозно-паперова.

Первинний сектор.

Сільське господарство. Високотоварне, багатoproфільне, високо технічно оснащене. Забезпечує власні продовольчі потреби, значна частка експортується.

Сільськогосподарські угіддя 6,8 %. *Рослинництво* (44 %): пшениця, ячмінь, кукурудза, соя, ріпак, цукровий буряк, овочі, фрукти.

Тваринництво — молочно-м'ясне скотарство, свинарство, птахівництво, оленярство, звірівництво.

Зовнішньоекономічні зв'язки

Експорт: машини й обладнання, хімікати, пластмаси, деревина, мінеральна сировина та напівфабрикати, пшениця.

Імпорт: технології та промислове обладнання, електроніка, товари легкої промисловості. *Головні партнери:* США, Китай, Мексика, Велика Британія, Японія.

Канада й Україна — тісні двосторонні відносини. Україна експортує залізничні локомотиви та комплектуючі до них, металеві вироби, ядерні реактори, котли, машини, іграшки; імпортує машини та устаткування, рибу й морепродукти, аерокосмічну й фармацевтичну продукцію.

V. УЗАГАЛЬНЕННЯ І СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

«Географічний диктант «Канада»

Вставте пропущені слова:

- 1) Площа Канади становить (10, 0) млн. км².
- 2) Населення Канади (41) млн. осіб.
- 3) За національним складом країна —(багатонаціональна).
- 4) Канада забезпечена такими ресурсами, як (мінеральні, водні, лісові, земельні).
- 5) Господарство країни має (технічну) оснащеність.
- 6) Тип господарства Канади — (високорозвинутий).
- 7) Галузі спеціалізації Канади (машинобудування, металургія, лісова).
- 8) Більшість енергії виробляється на (ГЕС) електростанціях.
- 9) У машинобудуванні значна частка належить (автомобілебудуванню).
- 10) У Канаді створений потужний хімічний комплекс, який випускає (мінеральні добрива, пластмаси, синтетичний каучук).
- 11) У первинному секторі економіки експортне значення мають (добувна промисловість та агровиробництво).
- 12) Столиця (Оттава).

VI. ПІДСУМОК ЗАНЯТТЯ

VII. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

1. Підручник, опрацювати § 36, ст. 201-207.
2. Позначити на контурній карті найбільші міста Канади.